

vodu, jež tu budou po provedení likvidace, a nebude-li jich, pak ovšem exekuční soud nebude je rozdělovati. Jest proto výtka učiněná dovolatelkou v tom směru opodstatněna. Než odvolací soud, když již byl toho mínění, že věci, jichž žalobní prosba se dotýká, slušelo označiti přesněji, měl ne sice podle §§ 84 a 235 c. ř. s., arci však podle § 182 c. ř. s. působiti k tomu, by tento nedostatek byl odstraněn (srovnej rozh. uveřejněné ve sb. n. s. pod čís. 5358), a nesměl toliko z tohoto důvodu žalobu zamítnouti pokud se týče upříti odvolání úspěch, jelikož by se to nesrovnávalo se zásadou procesní hospodárnosti ovládající civilní soudní řád. V důsledku toho ani odvolací soud nezabýval se otázkou právní účinnosti výpovědi a zejména ani nezjistil skutečnosti rozhodné pro posouzení, o jaký právní poměr mezi žalovaným a Josefem F-em jde a podle kterého práva případ má býti posuzován, zda podle práva obchodního či podle občanského zákoníka.

Čís. 7543.

Hostinskou koncesi může udělit jen úřad a nelze z ní plynoucí oprávnění zpravidla předati ani převzít soukromoprávním jednáním. Hostinský podnik však může býti předmětem soukromoprávních jednání.

Ručení nabyvatele podniku za dluhy podniku (§ 1409 obč. zák.) pojí se k převzetí podniku a nikoliv k převzetí té neb oné jeho více méně podstatné součástky. Ručení vzniká skutečným odevzdáním podniku.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Rv I 266/27.)

Žalobce dodal pivo do hostince, jenž náležel Barboře D-ové a jejíž tato postoupila své dceři Marii V-ové. Žalobě, by žalované Barbora D-ová a Marie V-ová byly uznány povinnými zaplatiti rukou společnou a nerozdílnou odebrané pivo vyhověl procesní soud prvního st. l i c e pouze ohledně Barbory D-ové. K odvolání žalobce uznal o d v o l a c í s o u d podle žaloby i proti Marii V-ové. D ů v o d y: Především nelze upříti oprávnění výtce odvolatelově, že první soudce nevyštl náležitě zjištěnou skutkovou okolnost, že žalovaná Barbora D-ová podle smlouvy tržové (postupní) ze dne 21. října 1922 postoupila a odevzdala usedlost čp. 12 v Z. i s hostincem spolužalované své dceři Marii V-ové a jejímu muži Antonínu V-ovi, že pak živnost hostinskou provozovala ještě dále na vlastní účet. Soud odvolací sdílí plně právní názor odvolatele, že na rozdíl od nemovitosti jest též zmíněná hostinská živnost v nemovitosti té provozovaná sama o sobě zvláště určitou majetkovou hodnotou, které také samu o sobě lze nabýti, tudíž že tato živnost jest zvláštním jměním, pokud se týče podnikem, jaký má na mysli ustanovení § 187 III. dílčí novely. Zjistil-li tedy první soudce, že po prodeji, pokud se týče po postupu nemovitosti manželům V-ovým, živnost hostinskou jim podle smlouvy rovněž postoupenou Barbora D-ová provozovala na dále sama na vlastní účet a že Marie V-ová počala živnost tu na svůj účet provozovati sama teprve v roce 1925, když jí udělena byla

hostinská koncese, pak podle názoru soudu odvolacího teprve tento okamžik, kdy se Barbora D-ová provozování živnosti té na vlastní účet vzdala a kdy spolužalovaná Marie V-ová živnost tu na svůj účet provozovati počala, dlužno považovati za převzetí jmění, vlastně podniku spolužalovanou Marií V-ovou ve smyslu ustanovení § 187 III. dílčí novely. S názorem prvního soudu, že převzetí podniku stalo se již zároveň s odevzdáním hostince, jež stalo se, jak mezi stranami není ani sporno, již v roce 1922 souhlasiti nelze, ba není ani rozhodné, kdy se Barbora D-ová vzdala hostinské koncese, pokud se týče, kdy postoupila hostinský inventář, což vše nemusí míti ještě v zápětí převzetí živnostenského podniku samotného nabyvatelem nemovitosti a hostinského inventáře. Dokonce pak není převzetí živnosti podmíněno vzdáním se koncese dřívější majitelkou živnosti a jejím nabytím novou majitelkou. Důsledkem toho jest za účelem důkladného vysvětlení věci a řádného posouzení rozepře třeba zjistiti okamžik, kdy skutečně žalovaná Barbora D-ová živnost hostinskou na svůj účet přestala provozovati, ponechavši další provozování živnosti spolužalované své dceři Marii V-ové na její vlastní účet, čímž podle toho, co shora uvedeno, rozuměti jest převzetí podniku toho posléze jmenovanou. Soud první stolice zjistil sice, že žalovaná Marie V-ová počala provozovati živnost na svůj účet teprve v roce 1925, když jí byla udělena hostinská koncese, blíže datum toho nezjistiv. Shledal proto soud odvolací potřebným, za účelem bližšího určení tohoto data, opakovati důkaz výsledkem svědků Antonína V-a a Josefa H-a. A tu na základě výpovědí jmenovaných svědků ve spojení s výpovědí žalované Barbory D-ové má soud odvolací za prokázáno, že jmenovaná žalovaná zmíněnou živnost hostinskou provozovala sama na svůj účet až do Nového roku 1926 a že teprve po té počala na svůj účet tuto živnost provozovati spolužalovaná její dcera Marie V-ová, kteréžto zjištění souhlasí ostatně s původním přednesem této žalované, podle něhož převzala hostinec až 4. ledna 1926. Ježto tato žalovaná — jak má soud odvolací výpovědí svědka Antonína V-a ve spojení s výpovědí jí samotné dále zjištěno, — byla již v listopadu 1925, tudíž před tím, než skutečně živnost hostinskou převzala, v pivovare žalobcově, kde jim též řekl, že dluh matky její za pivo dělá přes 3.000 Kč, a ježto též soudem první stolice bylo bezvadně zjištěno, že Barbora D-ová za pivo do konce listopadu 1925 od žalobce odebrané témuž zažalovanou částku dluhovala, a ježto konečně mezi stranami není sporno, že žalované byly o zaplacení dluhu toho před 1. prosincem upomínány, jest též prokázáno, že žalovaná Marie V-ová o dluhu své matky věděla a jsou tu tudíž dány veškeré okolnosti, jimiž závazek její za zažalovanou pohledávku ve smyslu ustanovení § 187 III. dílčí novely jest podmíněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované Marie V-ové.

D ů v o d y:

Důvod mylného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) není opodstatněn, vezmou-li se za základ skutkové okolnosti nižšími soudy

zjištěné a nesporné. Dovolatelka sama nenapadá skutečnost, doloženou trhovou postupní smlouvou ze dne 21. října 1922, že dovolatelčina matka postoupila jí a jejímu manželi s domem čís. 12 a s ostatními nemovitostmi zapsanými v kn. vl. 73 kat. obce Z. také živnost hostinskou, zavazujíc se, vzdáti se koncese pod podmínkou, že koncese bude jednomu neb druhému z nastupujících od živnostenského úřadu na místo ní udělena. Také není sporno, že dovolatelce byla hostinská koncese v jejím domě udělena a že tam hostinskou živnost provozuje. Z těchto okolností usoudily nižší soudy právem, že dovolatelka hostinskou živnost jako podnik od své matky převzala. Dovolatelka poukazuje neprávem k tomu, že její matka jí živnost předati nemohla, protože živnost (koncesi) může udělit jen příslušný úřad. Dovolatelka zaměňuje pojmy hostinského podniku a hostinské koncese. Tuto jako úřední povolení k provozování živnosti může ovšem udělit jen úřad a nelze z ní plynoucí opatření — zpravidla — soukromoprávním jednáním předati ani převzít. Ale něco jiného je hostinský podnik jako souhrn osobních, věcných a právních složek, zorganizovaných ve výdělečné hospodářství. Tento hospodářský celek může ovšem býti předmětem soukromoprávních jednání a také jím často a stále je. Rozdílu toho si také strany byly vědomy, sjednávajíce trhovou smlouvu ze dne 21. října 1922. Podle ní rozeznávaly mezi těmito pojmy přesně a upravily, přihlížejíce právě k této různosti, právní poměry v obou směrech úplně rozličně, totiž tak, že odstupitelka podnik nastupitelům postoupila a oni jej převzali, kdežto o koncesi se dohodli, že odstupitelka se jí zřekne, aby jeden z nastupitelů se o ni mohl ucházeti. Převzala-li žalovaná takto smlouvou ze dne 21. října 1922 matčin hostinský podnik jako celek, nebylo třeba, by odvolací soud zvláště ještě zjišťoval, kdy a jak převzala jednotlivé jeho součástky, z nichž se takový podnikový celek zpravidla skládá, jako jsou zásoby piva, inventář, pohledávky nebo jiná aktiva, třeba že sebe menší. Je to právě bez významu, protože zákon pojí důsledek ručení nového nabyvatele za dluhy převzatého podniku k převzetí podniku a nikoli k převzetí té neb oné jeho více méně podstatné součástky. Rozhodným je toliko, kdy tento zákonem stanovený důsledek (ex lege) vzniká. Je to okamžik skutečného odevzdání podniku, dovršení (perfekce) právního jednání o převzetí, okamžik, v němž se odevzdání stává i zevně seznatelným, jeho »uveřejněním«, jemuž ovšem je postavení na roveň individuální »oznámení« jednotlivému věřiteli (srv. zprávu komise pro just. zál. o osnově III. novely k obč. zák., 78 příl. k těsnop. prot. panské sněmovny, XXI. sese 1912, str. 301). V příčině té usoudil odvolací soud ze svědectví V-a a H-a, že žalovaná teprve po Novém roce 1926 počala hostinskou živnost provozovati na svůj účet, jak to také sama tvrdila ve svém původním přednesu, podle něhož převzala hostinec až 4. ledna 1926. Odvolací rozsudek není tudíž stížen vadou mylného právního posouzení (§ 503 č. 4 c. ř. s.). Srovnati správnost jeho důvodů — jak praví dovolatelka — s rozhodnutím ze dne 14. dubna 1924 R I 213/24 čís. 3749 sb. n. s. nelze, protože rozhodnutí s uvedenými dáty neexistuje. Mínil-li dovolatelka snad rozhodnutí ze dne 16.

dubna 1924, č. j. Rv I 213/24, čís. 3739 sb. n. s., nelze k němu přihlížeti, protože je založeno na podstatně jiném skutkovém ději, podle něhož — rozdílně od souzeného případu — nebylo mezi stranami úmluvy o převzetí.

Čís. 7544.

Ten, kdo zaplatil převodní poplatek z kupní smlouvy o nemovitosti mezi třetími osobami již po té, kdy nemovitost dále prodal jiné osobě, není oprávněn domáhati se podle § 1358 obč. zák. náhrady na smluvníku z oné zpoplatněné kupní smlouvy. Lhostejno, že se plátce svému kupiteli zavázal k výmazu převodního poplatku.

Plátce nemá nároku na náhradu ani podle § 1042 obč. zák., předepsal-li poplatkový úřad poplatek nikoliv tomu smluvníku z oné kupní smlouvy, na němž se domáhá náhrady, nýbrž druhému smluvníku, a zajistil-li si poplatek na nemovitosti na základě platebního příkazu proti druhému smluvníku.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Rv I 357/27.)

V roce 1921 prodala žalovaná nemovitost Františku K-ovi a Filipu H-ovi, od nichž ji v roce 1923 koupila žalobkyně. Žalobkyně zaplatila v roce 1926 převodní poplatek ze smlouvy z roku 1921 bernímu úřadu a domáhala se jeho náhrady na žalované. Bylo zjištěno, že převodní poplatek byl na nemovitosti knihovně zajištěn, ale v době, kdy ho žalobkyně zaplatila, nebyla již vlastnící nemovitosti, již byla prodala Konstantinu Š-ovi, a že záznam zástavního práva na nemovitosti pro onen poplatek stal se na základě platebního příkazu vydaného pouze proti Františku K-ovi a Filipu H-ovi. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání, opírající se o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. není opodstatněno. Pokud žalobkyně opírá svůj nárok, aby jí žalovaná nahradila převodní poplatek předepsaný a jí zaplacený z kupní smlouvy ze dne 7. října 1921 mezi žalovanou a Františkem K-em a Filipem H-em, o ustanovení § 1358 obč. zák., zamítl odvolací soud nárok žalobkyně právem. Žalobkyně zaplatila převodní poplatek, když již nemovitost, které se převodní poplatek týkal, prodala a do vlastnictví převedla na Konstantina Š-a. Neručila tehdy za převodní poplatek ani věcně (§ 72 popl. zák.), a ježto nebyla smluvní stranou při koupi a také jinak se poplatkovému eráru za poplatek nezaručila, ani osobně. Podle § 1358 obč. zák. má však plátce cizího dluhu jen v případě věcného neb osobního ručení za dluhy nárok na náhradu toho, co na cizí dluhy zaplatil. Jest mylným názor dovolatelky, že nárok na náhradu podle § 1358 obč. zák. jí přísluší, protože se Konstantinu Š-ovi zavázala k vý-